

WSV'30

Veilig sportklimaat bij WSV'30

Beleid voor de borging van een sociaal en veilig sportklimaat binnen voetbalvereniging WSV'30 en voorkoming van seksuele intimidatie.

Juni 2015
Narda Vermeulen
Marg Cornelissen
Sigrid Wijsman
Marius van Malsen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Inleiding	2
2. Preventieve maatregelen	2
2.1 Bespreekbaar maken van het onderwerp.....	2
2.2 Risicoanalyse	3
2.3 Omgangsregels	3
2.4 Gedragsregels trainers/begeleiders/vrijwilligers	3
2.5. Vertrouwenscontactpersonen (VCP).....	4
2.6 Aanstellen van trainers/begeleiders/vrijwilligers	5
2.7 Communicatie	6
3. Wat als het mis gaat?	6
Bijlage: functieprofiel VCP	7

1. Inleiding

Als bestuur van WSV '30 (verder: WSV) willen we de zaken binnen de vereniging goed op orde hebben. De zorg voor een veilige omgeving is essentieel. We willen een situatie scheppen waarin sporters kunnen groeien en bloeien. Maatregelen nemen om seksuele intimidatie te voorkomen horen daarbij. En voorbereid zijn om adequaat om te gaan met de gevolgen, als het toch gebeurt.

Reden dus om beleid te formuleren en maatregelen te nemen om grensoverschrijdend gedrag en seksuele intimidatie zoveel mogelijk te voorkomen, met als doel een (sociaal) veilig sportklimaat te creëren voor alle sporters en bezoekers van onze vereniging waarin iedereen met plezier kan sporten en bewegen.

2. Preventieve maatregelen

In dit hoofdstuk staat beschreven welke stappen WSV neemt om een gezonde en veilige sportomgeving te creëren. Achtereenvolgens komen de volgende paragrafen aan bod.

1. Bespreekbaar maken van het onderwerp
2. Risicoanalyse
3. Omgangsregels
4. Gedragsregels voor trainers/begeleiders/vrijwilligers
5. Vertrouwenscontactpersonen (VCP)
6. Aanstellen van trainers/begeleiders/vrijwilligers
7. Communicatie

2.1 Bespreekbaar maken van het onderwerp

Grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik kan ook bij onze vereniging plaatsvinden. Het bestuur heeft de taak om de kans hierop zo klein mogelijk te maken. Daarom is het belangrijk het onderwerp op de agenda te zetten en bespreekbaar te maken

Op de volgende wijze zal het onderwerp binnen WSV aan de orde komen:

- in het bestuur
- tijdens trainersoverleg met trainers en begeleiders (verder: begeleiders)
- tijdens de Algemene Ledenvergadering
- door het goede voorbeeld te geven en mensen in en om de vereniging aan te spreken op hun gedrag
- door te communiceren via verschillende media (internet, flyers etc)
- door het uitvoeren van een risicoanalyse, als nulmeting
- evalueren van het beleid met betrokkenen (VCP, kader, leden en/of hun ouders)

Het bestuur heeft de volgende rollen bij het uitvoeren en implementeren van het beleid

- de voorbeeldrol: bestuur geeft het goede voorbeeld
- de beleids- en procesrol: bestuur past het beleid toe en handelt daarnaar
- de weerbaarheidsrol: bestuur pakt problemen zorgvuldig en consistent aan
- de voorlichters rol: bestuur informeert betrokkenen over belang van grensoverschrijdend gedrag en seksuele intimidatie en het beleid over sociaal veilige sportomgeving

Noot: Bij WSV werken vrijwilligers, begeleiders en trainers (met en zonder contract). In dit document ligt de focus in eerste instantie op diegenen die werken met minderjarigen of mensen met een verstandelijke beperking. In een later stadium zal het bestuur bepalen of ook vrijwilligers (zoals bijvoorbeeld scheidsrechters, wedstrijdfunctionarissen, evenementencommissie) die niet direct met deze doelgroep werken ook zullen gaan vallen onder de screening zoals beschreven in § 2.6.

2.2 Risicoanalyse

Bij een risicoanalyse gaat het erom te kijken wie wanneer en waar in de gelegenheid is grensoverschrijdend gedrag te vertonen en wie wanneer en waar kwetsbaar is voor seksueel misbruik. Bewustwording van het bestuur en begeleiders en de cultuur binnen de organisatie zijn hierbij ook belangrijk.

WSV zal eind 2015 een risicoanalyse opstellen, als nulmeting. Onderzocht zal worden wie een risico vormen, welke gelegenheden risicovol zijn en welke locaties risicovol zijn.

De risicoanalyse zal worden gehouden door een werkgroep en in opdracht van bestuur worden uitgevoerd. Het opstellen van de risicoanalyse zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de ledenvergadering.

2.3 Omgangsregels

Bij veel activiteiten is er sprake van lichamelijk contact. Gedacht kan worden aan het stoeien, in kleine ruimten vertoeven en het douchen in gemeenschappelijke ruimten. Het actief hanteren en uitdragen van omgangsregels helpt om overschrijding van grenzen te voorkomen. Daarom zijn omgangsregels opgesteld. De omgangsregels zullen op verschillende wijze onder de aandacht van de leden worden gebracht, zoals publicatie op de website, verspreid via E-mail etc. en gelden uiteraard voor iedereen die bij WSV komt sporten, begeleiden of werken.

De omgangsregels van WSV

Ondertitel: Iedereen telt mee bij WSV

1. Ik accepteer de ander zoals hij is en discrimineer niet
2. Ik negeer de ander niet
3. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft
4. Ik zit niet ongevraagd aan andermans spullen
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie

Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt vraag ik een ander om hulp. Ik kan indien nodig ook gaan praten met de vertrouwenscontactpersoon (VCP) of een bestuurslid van WSV.

2.4 Gedragsregels trainers/begeleiders/vrijwilligers

In de sport is de relatie tussen de begeleider en de sporter erg belangrijk. Daarom heeft de georganiseerde sport gedragsregels vastgesteld. WSV heeft besloten om deze regels voor alle begeleiders vast te leggen en te laten ondertekenen.

Deze gedragsregels maken deel uit van het Tuchtreglement van de sportbond. De gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact tussen begeleider en sporter.

Gedragsregels zijn anders dan omgangsregels afdwingbaar. Als een of meerdere gedragsregels overtreden wordt dan kan een tuchtprocedure met tuchtrechtelijke sancties volgen vanuit de sportbond.

Gedagsregels

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast én verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking als seksueel of erotisch van aard zal ervaren. Zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
6. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
7. De begeleider zal tijdens training(sstages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
8. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van (seksuele) intimidatie. De begeleider is verplicht met personen of instanties samen te werken die de belangen behartigen van de jeugdige sporter.
9. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
10. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

(‘Gedagsregels begeleiders in de sport’ zoals vastgesteld in de Blauwdruk Tuchtreglement Seksuele Intimidatie in de AV van NOC*NSF van 15 november 2011)

2.5. Vertrouwenscontactpersonen (VCP)

De vertrouwenscontactpersonen (VCP) zijn binnen WSV het eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met ongewenst gedrag of seksuele intimidatie. De VCP zijn beschikbaar voor iedereen die opmerkingen of vragen heeft over seksuele intimidatie of die over een concreet incident een gesprek wil met de vereniging. De VCP zijn er voor sporters, ouders van sporters, toeschouwers, kaderleden, vrijwilligers, bestuur, etc.

De namen van de VCP staan vermeld op de website van WSV. De VCP heeft de opleiding voor vertrouwenscontactpersoon gevolgd om zijn/haar rol goed in te kunnen vullen. Het functiebeschrijving van de VCP is opgenomen als bijlage.

2.6 Aanstellen van trainers/begeleiders/vrijwilligers

Alle trainers/begeleiders/vrijwilligers die werken met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking zullen met ingang van seizoen 2015-2016 meedoen aan de screening. Deze screening geldt voor begeleiders vanaf 16 jaar.

De volgende onderdelen maken deel uit van de screening:

1. Kennismakingsgesprek (geldt voor nieuwe trainers/begeleiders)

Om als trainer of begeleider aan de slag te gaan bij WSV zal een kennismakingsgesprek worden gevoerd, zodat beide partijen elkaar leren kennen. De begeleider licht hierin toe wat zijn motivatie is en welke ervaring hij heeft. Betaalde trainers voeren dit gesprek met de voorzitter en de Technisch Coördinator van de betreffende voetbalafdeling. Leaders en overige trainers/begeleiders voeren dit gesprek met de Technisch Coördinator en de Coördinator van de betreffende afdeling.

2. Check op referenties (geldt voor nieuwe trainers/begeleiders)

WSV zal de achtergrond van de begeleider controleren. Dit wordt gedaan door op basis van het CV contact op te nemen met verenigingen uit het verleden waar de begeleider eerder actief is geweest.

3. Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) (geldt voor alle trainers/begeleiders)

Een Verklaring Omtrent Gedrag is een verklaring waarbij het ministerie van Veiligheid en Justitie controleert of de aanvrager strafbare feiten heeft gepleegd die een risico vormen voor de functie waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. Een VOG is een goede mogelijkheid om meer zekerheid te verkrijgen over het verleden van een nieuwe begeleider.

Iedere begeleider die werkt met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking zal m.i.v. start van seizoen 2015-2016 gevraagd worden om deze verklaring aan te vragen. De VOG is gratis en geldt 5 jaar. WSV zorgt voor het klaarzetten van de aanvraag en de administratieve en digitale ondersteuning hierbij.

Om is aanmerking te komen voor de gratis VOG regeling is WSV verplicht breder preventief beleid te voeren binnen de vereniging. Dit beleid bestaat minimaal uit de volgende maatregelen:

- WSV hanteert de gedragsregels voor begeleiders zoals vermeld onder § 2.4
- WSV heeft een aannamebeleid voor trainers/begeleiders/vrijwilligers, zoals beschreven in § 2.6
- WSV heeft een vertrouwenscontactpersoon (VCP) aangesteld, zoals beschreven in § 2.5

4. Gedragsregels ondertekenen (geldt voor alle trainers/begeleiders)

Aanvullend op (bestaande en nieuwe) contracten ontvangen de trainers/begeleiders de gedragsregels zoals vermeld onder § 2.4. Zij zijn verplicht zich aan deze regels te committeren en ze te ondertekenen. Hiermee wordt kennis genomen van de gedragsregels en verbinden men zich eraan. De meeste trainers en begeleiders zijn ook lid van de KNVB, waarmee zij direct onder het tuchtrecht van de KNVB vallen.

Voor vrijwilligers ligt dit anders: zij ondertekenen doorgaans geen contract. Om er toch voor te zorgen dat ze op de hoogte zijn van de gedragsregels én zich hieraan houden, ontvangt iedere vrijwilliger de gedragsregels bij de start van de werkzaamheden. Daarnaast wordt hen gevraagd een Verklaring Onderwerping Tuchtrecht (VOT) te tekenen, waarmee zij de gedragsregels onderschrijven en daarop aanspreekbaar zijn.

2.7 Communicatie

Op de volgende wijze zal WSV communiceren over het beleid Veilig sportklimaat bij WSV.

1. Iedere begeleider die werkt met minderjarigen of met mensen met een verstandelijke beperking wordt persoonlijk geïnformeerd over het beleid Veilig Sportklimaat bij WSV.
2. Tijdens de ledenvergadering van 25 juni 2015 worden de vertrouwenscontactpersonen voorgesteld aan de vereniging.
3. Dit beleidsdocument wordt op site van WSV geplaatst.
4. Brochures en ander informatiemateriaal wordt verspreid binnen de vereniging.
5. Rapportage via bestuur en het jaarverslag.

3. Wat als het mis gaat?

Natuurlijk gaat het bestuur ervan uit dat de vereniging door het formuleren van het Beleid Veilig Sportklimaat, de genomen preventieve maatregelen en de communicatie gevrijwaard blijft van incidenten waarin grensoverschrijdend gedrag of seksuele intimidatie speelt. Toch kan het een keer mis gaan.

Een klacht of een melding kan op verschillende wijze worden gedaan. Soms zal deze direct via de VCP lopen, maar het is ook mogelijk dat het slachtoffer direct bij een bestuurslid aanklopt. Het bestuurslid zal in principe doorverwijzen naar de VCP, tenzij de melding niet van de aard is zoals bedoeld in dit document.

Iedere melding wordt serieus genomen, waarbij de anonimiteit van de aanmelder wordt gegarandeerd. Na de melding zal een gesprek tussen de VCP en het slachtoffer plaatsvinden waarbij ingegaan wordt op de gebeurtenis.

Indien nodig of gewenst kan daarna contact worden gezocht met de Vertrouwenspersoon (VP) van de KNVB om advies in te winnen. De anonimiteit van het slachtoffer wordt ook daarbij gewaarborgd. De VP van de KNVB kan helpen met de inschatting van de situatie en het nemen van de juiste stappen.

Dit laatste wordt alleen gedaan als de situatie daarom vraagt en de aanmelder dit zelf wenst of de vertrouwenscontactpersoon hulp wil bij een inschatting van een situatie.

Bijlage: functieprofiel VCP

Algemene taakomschrijving

De VCP is contactfunctionaris binnen de sportvereniging of sportbond, betreffende seksuele intimidatie.

Taken van de VCP:

- A. eerste opvang/aanspreekpunt
- B. doorverwijzen
- C. preventieactiviteiten

Ad A. Eerste opvang:

De VCP is er voor leden die te maken hebben met Seksuele Intimidatie of ander ongewenst gedrag en hier met iemand over willen spreken.

De VCP:

- laat de klager het verhaal vertellen, maar is alert op zijn/haar taak
- bespreekt mogelijke doorverwijzingen
- informeert de klager of beschuldigde over de procedures op basis van het klachten- en /of tuchtreglement van de betreffende sportbond
- vult het registratie- en rapportageformulier in

Ad B. Doorverwijzen:

De VCP verwijst klager, beschuldigde, sportbond of sportvereniging door naar een NOC*NSF vertrouwenspersoon en/of -adviseur, klacht-/tuchtcommissie van de sportbond, advocaat, politie en/of andere hulpverleners.

Ad C. Preventieactiviteiten

De VCP:

- profileert zich binnen de eigen organisatie, zorgt ervoor dat iedereen binnen de organisatie op de hoogte is van het bestaan van de VCP en ziet erop toe dat de gedragsregels van de sport worden nageleefd
- houdt zich op de hoogte van (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van preventie en sanctionering van Seksuele Intimidatie binnen de sport.
- draagt bij aan beleidsuitvoering op sportverenigingsniveau met betrekking tot landelijke ontwikkelingen in het beleid Seksuele Intimidatie en sociaal veilige sportomgeving
- geeft (on)gevraagd advies en informatie aan het bestuur waarmee gericht beleid kan worden ontwikkeld tegen Seksuele Intimidatie. Hiervoor kan de *toolkit/handboek sociaal veilige sportomgeving als leidraad worden gebruikt*.

Randvoorwaarden

De VCP:

- is geen bestuurslid
- heeft een duidelijk aanspreekpunt binnen bestuur en/of directie bv. respectievelijk de voorzitter of directeur
- wordt een keer in de vier jaar gekozen door de interne democratische geledingen en/of aangesteld door de directeur
- kan om de vier jaar een VOG overleggen
- is niet inhoudelijk betrokken bij procedures
- werkt conform een protocol *sociaal veilige sportomgeving tbv* preventie en sanctioneren seksuele intimidatie

Attitude

De VCP:

- is een sociaal, toegankelijk, oprecht en gezaghebbend persoon
- geniet het vertrouwen van de bij de sportvereniging of sportbond betrokken medewerkers en leden
- heeft levenservaring, is integer en heeft een evenwichtige persoonlijkheid
- is een persoon die zich neutraal en onafhankelijk op kan stellen
- heeft affiniteit met een sociaal veilige sportomgeving en wil daaraan een bijdrage leveren

Vaardigheden

De VCP:

- is in staat zichzelf en het onderwerp sociale veiligheid en Seksuele Intimidatie aan de doelgroepen te kunnen presenteren
- kan een vertrouwelijk gesprek voeren met klager, beschuldigde, sportbond of sportvereniging
- kan reflecteren
- kan omgaan met vertrouwelijkheid en weerstanden
- kan omgaan met emoties van zichzelf, de beschuldigde, het slachtoffer en de omgeving
- is in staat mee te werken beleid uit te voeren

Kennis

De VCP:

- weet welke procedures er bij een (dreigend) incident gevolgd kunnen worden
- heeft voldoende kennis van procedurele gang van zaken rondom het indienen van een klacht
- kent de sociale kaart betreffende Seksuele Intimidatie
- kent de individuele en groepsprocessen die spelen bij seksueel Grensoverschrijdend Gedrag
- heeft kennis van de interne organisatiestructuur en cultuur

Aanbevelingen

De VCP:

- heeft VCP-training gevolgd en is aanwezig bij terugkomdagen
- staat open voor deelname aan intervisiebijeenkomsten binnen/tussen sportbonden